

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
GRANIČNE POLICIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2007. GODINU**

Sarajevo, svibanj 2008. godine

K A Z A L O

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz Izvješća o reviziji za 2006. godinu	4
3.	Sustav internih kontrola	4
4.	Usuglašenost sa zakonima i pravilima	5
4.1.	Nabave	5
III.	KORESPONDENCIJA	6

Privitak 1: Tablica 1 "Izvršenje proračuna za razdoblje od 01.01. do 31.12.2007. godine".

Privitak 2: Komentar GP-a na Nacrt izvješća

Privitak 3: Odgovor Ureda za reviziju na komentar GP-a na Nacrt izvješća

I. Mišljenje revizora

Temelj za reviziju

Na temelju Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 12/06) izvršili smo reviziju finansijskih izvješća koja se odnose na godinu koja se završava 31.12.2007. (Bilance stanja, Posebnih pregleda uz Bilancu stanja i Analize izvršenja proračuna) u **Graničnoj policiji BiH** (u daljnjem tekstu: GP).

Odgovornost menadžmenta/revizora

Rukovodstvo GP odgovorno je za pripremu finansijskih izvješća, zakonitost izvršenih transakcija i namjensko korištenje sredstava. Rukovodstvo je također odgovorno za uvođenje sustava internih kontrola kojima se osigurava pouzdano upravljanje javnim sredstvima.

Naša odgovornost, kao vanjskog revizora, propisana je Zakonom o reviziji, standardima revizije i etičkim kodeksom za revizore javnog sektora.

Sukladno tome, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražava li bilanca u cijelosti rezultate izvršenja proračuna. Također, naša odgovornost je procijeniti primjenjuju li rukovoditelji institucije zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene te ocijeniti finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Cilj i djelokrug revizije

Reviziju smo obavili sukladno Revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI i Međunarodnim standardima revizije. Revizija uključuje ispitivanje, na bazi izvršenih testiranja, dokaza koji su relevantni za iskazane iznose i objavljivanja u finansijskim izvješćima, te regularnost finansijskih transakcija koje su uključene u finansijska izvješća.

Revizija je planirana i izvršena tako da se dobiju informacije i objašnjenja koja smatramo nužnim za osiguranje dostatno dokaza koji pružaju razumno uvjerenje kako finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane greškama, prijevarama ili drugim neregularnim radnjama i kako su sredstva utrošena sukladno odobrenom proračunu i drugim propisima.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Kvalifikacije se odnose na sljedeće:

- 1.1. Knjiženja na kraju godine koja se odnose na Usluge osiguranja u iznosu od 53.588,68 KM i nabavu jednog automobila u iznosu od 61.659,00 KM, nisu izvršena sukladno računovodstvenom načelu modificiranog nastanka događaja, tj. nisu knjižena u razdoblju kada je trošak i nastao (trošak iz 2008. knjižen u 2007. godini).*

Prema našem mišljenju:

Finansijska izvješća GP za 2007. godinu prikazuju realno i istinito finansijsko stanje na dan 31. prosinca 2007. godine i sukladna su Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i Pravilniku o računovodstvu institucija Bosne i Hercegovine, osim za moguće učinke koji su iskazani pod točkom I.1., gore navedenoj.

U svim materijalno značajnim aspektima, rashodi GP-e su upotrijebljeni za svrhe koje je odredio Parlament BiH i sukladni su relevantnim propisima.

Sarajevo, svibanj 2008. godine

II. Nalazi i preporuke

1. Uvod

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja GP-a sukladno Zakonu o reviziji (Službeni glasnik BiH, broj: 12/06) uvažavajući opće uvjete okruženja u kojem je egzistirala GP-a. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i GP-u je sugerirano da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revidiranjem poslovanja GP-e u 2007. godini utvrdili smo određeni broj nedostataka i propusta u dijelu koji se odnosi na:

- Slabosti u sustavu internih kontrola koje propisuje rukovodstvo GP-a, koje nisu bile organizirane u cijelosti na zavidnoj razini, te smo se prigodom testiranja uvjerali u određene slabosti i nedostatke (vidjeti poglavlje 3. ovog Izvješća)
- Nabave izvršene tijekom 2007. godine (vidjeti poglavlje 4.1. ovog Izvješća)

2. Osvrt na preporuke iz Izvješća o reviziji za 2006. godinu

Preporuke koje nisu realizirane

- U svezi sa Zakonom o javnim nabavama i pored činjenice da su učinjena određena poboljšanja u odnosu na prošlu godinu, zamijetili smo i manje propuste kod primjene spomenutog Zakona.

Aktivnosti koje su u tijeku

- Aktivnosti na unapređenju i dogradnji postojećeg sustava internih kontrola sukladno Vodiču za učinkovitu internu kontrolu i COSO modelu sustava internih kontrola.

3. Sustav internih kontrola¹

Kada je u pitanju sustav internih kontrola, revizija posebice ovaj put želi ukazati rukovodstvu GP na problematiku procedura izdavanja viza – stikera na granici koju kontrolira GP. Naime radi se o proceduri izdavanja viza - stikera, na graničnim prijelazima koja je definirana Pravilnikom o uvjetima i proceduri izdavanja viza koje je donijelo Ministarstvo vanjskih poslova. Istim Pravilnikom je također određen način prijema zahtjeva i izdavanja *gratis viza* koji u određenim slučajevima ne poštuje ni sam MVP. Analizirajući zapisnike Interne kontrole GP o procesu izdavanja viza utvrdili smo da su identificirani određeni problemi i predloženi načini za njihovo nadilaženje i poboljšanje čitavog sustava, koje revizija podržava. Želimo naglasiti potrebu uspostavljanje boljeg i kvalitetnijeg sustava zaduženja, evidentiranja i procesa primopredaje stikera za vize, te permanentno ažuriranje baze podataka o stikerima za vize. Nadalje, nužno je imati urednu i cjelovitu dokumentaciju tj. predmet o izdanim vizama sa svim potrebnim dokumentima koji su potrebni za izdavanje viza. Utvrdili smo kako kontrola naplate naknade za stikere putem odgovarajućih sravnjenja sa Ministarstvom financija i trezora nije riješena u cijelosti na odgovarajući način, što bi svakako trebalo riješiti čim prije moguće. Iz prethodno navedenog se može zaključiti kako sustav internih kontrola u GP treba dalje dograđivati. Osim toga treba dograđivati i sistem kontrola aktivnosti (suradnje) koja se obavlja sa Ministarstvom vanjskih poslova i Ministarstvom financija i trezora, u cilju smanjenja rizika za nastanak eventualnih zloporaba ili grešaka.

¹ Sukladno članku 13. stavak 2. Zakona o reviziji institucija BiH, revizija ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola o čemu ne izražava mišljenje već izvješćuje o uočenim slabostima.

Nadalje, utvrdili smo kako je na poziciji potraživanja na kontu 191219 – ostali razgraničeni rashodi evidentiran iznos od 6.650,10 KM, koji se prema Izvješću Središnjeg popisnog povjerenstva odnosi na unaprijed obračunate rashode temeljem troškova telefona i drugih troškova isplaćenih iz blagajne, a trebali su teretiti rashode 2007. godine.

Prema navodima uposlenih, kako na kraju godine nije bilo sredstava na poziciji - Troškovi telefona, to je izvršeno knjiženje prispjelih računa za prosinac 2007. godine na konto 191219 – ostali razgraničeni rashodi.

Preporuka:

Rukovodstvo GP-e treba izvršiti detaljnu analizu procesa izdavanja stikera za vize, procijeniti rizike i kreirati sustav internih kontrola koji bi preventivno spriječio sve moguće nepravilnosti u ovom osjetljivom procesu. Nadalje potrebno je jačati sustav internih kontrola u svim procesima, kako bi se preventivno spriječile moguće nepravilnosti.

4. Usuglašenost sa zakonima i pravilima

Nabave

Veliki broj provedenih procedura se odnosi na zaključenje ugovora za 2008. godinu pa će biti predmet revizije u narednoj godini. U revidiranim procedurama smo uočili sljedeće:

Usluge osiguranja: U 2007. godini provedena je procedura izbora dobavljača za usluge osiguranja za razdoblje 01.01.-31.12.2008. godine. Revizijom povedene procedure utvrdili smo sljedeće:

- Izjava iz koje se vidi odnos primljenih i likvidiranih šteta u 2006. godini je kvalifikacijski kriterij (dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti) ali je istovremeno za dva lota i podkriterij za ocjenu ponuda sa udjelom od 10%.
- Jedan od podkriterija za vrednovanje ponuda u sva tri lota su posebne pogodnosti koje nisu jasno definirane u smislu što podrazumijevaju i u smislu tehnike izračunavanja efekta iskazanih pogodnosti. Tako su neki od ponuđača kao posebne pogodnosti ponudili isplatu štete odmah ili neke druge opće pogodnosti, dok je samo jedan ponuđač ponudio besplatne usluge registracije i besplatnu premiju koje se mogu vrijednosno izraziti (kod lota za obavezno osiguranje). Istovremeno je isti ponuđeni kriterij posebnih pogodnosti (besplatna premija AN) bodovan i u lotu za izbor dobavljača za kasko osiguranje.

Nakon provedene procedure zaključen je okvirni sporazum na određeno vrijeme od 01.01.2008.-31.12.2008, ali su troškovi osiguranja knjiženi na teret proračuna za 2007. godinu. Na taj način su precijenjeni izdaci za 2007. godinu za iznos od 53.588,68 KM.

Nabava vozila: U dokumentaciji o isporuci vozila nedostaju zapisnici o prijemu, pa se nismo mogli uvjeriti sačinjavaju li se isti uopće. Računi su ispostavljeni sa datumom 07. i 14.12. 2007. godine, a dokument o ulazu robe /primka nosi datum 11.02.2008. godine, tako da se iz postojeće dokumentacije ne može sa sigurnošću utvrditi kada su vozila stvarno isporučena i jesu li ispravno evidentirana u poslovnim knjigama.

Sa istim dobavljačem je zaključen aneks ugovora o isporuci još jednog vozila na temelju Odluke broj 18-05-1-02-3093/07 od 19.12.2007. godine. Nisu nam dostavljeni dokazi o tome je li provedena procedura izbora dobavljača i na koji način. Smatramo kako je kašnjenje u isporuci prvobitno ugovorenih vozila značajna činjenica o kojoj se trebalo voditi računa prije zaključenja navedenog aneksa.

Također smo uočili kako je na temelju ugovora koji je zaključen u siječnju 2008. godine i avansne fakture iz veljače 2008. godine izvršeno knjiženje vozila u vrijednosti od 61.659,00 KM u proračunu 2007. godine.

Preporuka:

Rukovodstvo GP-e treba kreirati jasne procedure sačinjavanja zapisnika o prijemu vozila, te voditi računa prigodom sačinjavanja ugovora o ispunjavanju uvjeta iz ponuda i precizirati sve moguće nedorečenosti koje mogu nastati u praksi.
Posebice skrećemo pozornost rukovodstvu GP-e na obvezu knjiženja i evidentiranja troškova u onom razdoblju u kojem su i nastali u cilju fer i istinitosti prikazivanja finansijskih izvješća (mislimo na usluge osiguranja i evidentiranje nabavke automobila).

III. Korespondencija

GP-u je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2007. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, GP je dostavila komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji.

Po našoj procjeni, GP-a nije dostavila nove dokaze i činjenice koje bi značajnije utjecale na izmjenu nalaza sadržanih u Nacrtu izvješća o reviziji. Temeljem toga ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

U prilogu Izvješća dostavljamo vam komentar GP na Nacrt izvješća i naš odgovor na komentare GP.

Sarajevo, svibanj 2008. godine

**ZAMJENIK GLAVNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego